

نام :

نام خانوادگی :

نام پدر :

شماره دانش آموزی :

نام درس : دین و زندگی (۱)

با اسمه تعالی

سازمان آموزش و پرورش استان خراسان جنوبی

کارشناسی سنجش و ارزشیابی تحصیلی

مدیریت آموزش و پرورش شهرستان قاین

نام آموزشگاه : دبیرستان نمونه خیامی

پایه : دهم ریاضی

ساعت شروع : ۹ صبح

مدت امتحان :

تاریخ برگزاری ۱۳۹۹/۰۳/۱۷

نمره با عدد:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نام و نام خانوادگی دبیر:	نمره با عدد:
نمره با حروف:	تاریخ و امضا:	تاریخ و امضا:	نمره با حروف:

معنای «توقف» چیست و کدام عبارت قرآنی بیانگر وجود شعور و آگاهی در عالم برزخ است؟

(۱) توقف فعالیت حیاتی بدن - (قالَ رَبُّ ارْجِعُونَ لَعَلَىٰ أَعْمَلٍ صَالِحٍ فِيمَا تَرَكْتُ)

(۲) ادامه‌ی فعالیت آگاهانه‌ی روح - (يَبْتَأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا فَلَدَمْ وَآخَرُ)

(۳) دریافت تمام و کمال روح - (قالَ رَبُّ ارْجِعُونَ لَعَلَىٰ أَعْمَلٍ صَالِحٍ فِيمَا تَرَكْتُ)

(۴) وفات یافتن روح و جسم انسان - (يَبْتَأُ الْإِنْسَانُ يَوْمَئِذٍ بِمَا فَلَدَمْ وَآخَرُ)

۱

فلسفه‌ی وجود حجاب برای زنان چیست و آنچه که به آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام بستگی دارد، کدام است؟

(۱) «آن یعرفن» - چگونگی و حدود پوشش

(۲) «فلا یوْذِينَ» - نوع و حد پوشش

(۳) «آن یعرفن» - حد و حدود پوشش

۲

چرا دوزخیان شیطان، بزرگان و سرورانشان را مقصراً می‌شمارند و در کلام شیطان، علت این که باید خود را ملامت

کنند، نه شیطان را چیست؟

(۱) چون سبب گمراهی آنان شدند - چون بر آن‌ها تسلطی نداشته و فقط دعوت کرده است.

(۲) زیرا امکان عمر کافی را به آن‌ها ندادند - چون بر آن‌ها تسلطی نداشته و فقط دعوت کرده است.

(۳) زیرا امکان عمر کافی را به آن‌ها ندادند - زیرا پیامبران برایشان دلایل روشنی آورده‌اند.

(۴) چون سبب گمراهی آنان شدند - زیرا پیامبران برایشان دلایل روشنی آورده‌اند.

۳

گرایشی که در زندگی انسان منکر معاد را پست و بی‌ارزش می‌کند، بیانگر کدام استدلال در مورد معاد است؟

(۱) معاد لازمه‌ی عدل الهی

(۲) معاد لازمه‌ی حکمت الهی

(۳) اشاره به نظام مرگ و زندگی در طبیعت

(۴) اشاره به پیدایش نخستین انسان

۴

مسیر حرکت و هدف هر فرد منطبق بر چیست و عقل و وجdan به ترتیب مانع و بازدارنده از کدام مورد هستند؟

(۱) توانایی‌ها و سرمایه‌ها - تعدد اهداف و دلیستگی‌های زودگذر

(۲) سعادت دنیوی و اخروی - خوشی‌های ناپایدار و راحت‌طلبی

(۳) دوراندیشی و عزم - قانع نشدن به امور سطحی و کارهای بی‌ارزش

(۴) توانایی‌ها و سرمایه‌ها - خوشی‌های ناپایدار و راحت‌طلبی

۵

۶

غفلت از آخرت و دنیا را معبد خود فراردادن از سوی کسانی که با وجود پذیرش معاد، به آن باور قلبی ندارند، معلول و نتیجه چیست؟

- (۱) غرق شدن در هوی و هوس‌های دنیوی
- (۲) نفوذپذیری در برابر سوسوه‌های شیطان
- (۳) تصرف در جهان خلفت بون نظر و رأی مالک حقیقی آن
- (۴) حاکمیت طاغوت و دستورهای او

۷

معلول عبارت شریفه قرآنی «يَدِنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيبِهِنَّ» در کدام گزینه آمده است و این آیه مربوط به پاسخ کدام سؤال می‌باشد؟

- (۱) «ان یعرفن فلا یوُذِن» - آیا در قرآن درباره عفاف و حجاب، دستور خاصی وجود دارد؟
- (۲) «قل لازواجک و بناتک و نساء المؤمنین» - آیا در قرآن درباره عفاف و حجاب، دستور خاصی وجود دارد؟
- (۳) «ان یعرفن فلا یوُذِن» - آیا اسلام و قرآن نحوه و شکل پوشش را معین کرده است؟
- (۴) «قل لازواجک و بناتک و نساء المؤمنین» - آیا اسلام و قرآن نحوه و شکل پوشش را معین کرده است؟

۸

حکم شرعی شخص روزه‌داری که در انجام غسل واجب سهل‌انگاری کرده تا وقت تنگ شود، کدام است؟

- (۱) می‌تواند با تیمم روزه بگیرد و روزه‌اش صحیح است.
- (۲) نمی‌تواند روزه بگیرد و کفاره و قضای آن را باید بهجا آورد.
- (۳) بدون غسل نمی‌تواند روزه بگیرد و در مود غسل نکردن معصیت کرده است.
- (۴) باید روزه را قضا کند و یک مذگدم و جو و مانند آن‌ها به فقیر بدهد.

۹

پاسخ قطعی خداوند به کسانی که در جهنم می‌گویند: «شقاوت بر ما چیره شد و ما مردمی گمراه بودیم»، چیست؟

- (۱) «آیا پیامبران برای شما دلایل روشنی نیاورند؟»
- (۲) «آیا در دنیا اندیشه و تعقل نمی‌کردید؟»
- (۳) «آیا در دنیا به اندازه‌ی کافی به شما عمر ندادیم؟»

۱۰

به بیان امام صادق (ع) دوستی راستین، را به همراه دارد که این بیان با پیام آیه‌ی شریفه‌ی هم‌آوابی دارد.

- (۱) اطاعت - (قل حسبي اللہ علیه یتوکل المتقلون)
- (۲) عبادت - (ایاک نعبد و ایاک نستعين اهدنا الصراط المستقیم)
- (۳) اطاعت - (قل ان کتم تحبون اللہ فاتیعونی یحبیکم اللہ و یغفر لكم ذنوبکم)
- (۴) عبادت - (انا براء منکم و مما تعبدون من دون اللہ کفرنا بکم و بدا بیننا و ینکم العداوة)

۱۱

کدام گزینه در مورد تغییرات گسترده و عمیق ساختار آسمان‌ها و زمین در قیامت، درست است؟

- (۱) این تغییرات چنان گسترده است که آسمان را به زمین و زمین را به آسمان تبدیل می‌کند.
- (۲) این تغییرات گسترده و عمیق در مرحله‌ی اول قیامت و به منظور آماده کردن انسان‌ها برای دریافت پاداش و کیفر صورت می‌گیرد.
- (۳) این تغییرات چنان گسترده است که آسمان‌ها و زمین را به آسمان‌ها و زمینی دیگر تبدیل می‌کند.
- (۴) این تغییرات چنان گسترده است که آسمان‌ها و زمین را نابود می‌کند.

۱۲

- در دین اسلام به منظور عدم غفلت انسان از هدف اصلی زندگی و جلوگیری از سرگرم شدن به کارهایی که به دوری از خدا می‌انجامد، پرهیز از چه عملی سفارش شده و کدامیک به ایجاد اعتدال در این زمینه کمک می‌کند؟
- (۱) افراط در آراستگی - عفاف
 - (۲) ژولیدگی و نپرداختن به خود - مقبولیت
 - (۳) افراط در آراستگی - مقبولیت

۱۳

- اسخت هراسان شدن دلها» و «غافلگیر کننده ناگهانی» به ترتیب به کدامیک از حوادث مراحل قیامت اشاره دارد؟
- (۱) کنار رفتن پرده از حقایق عالم - مرگ اهل آسمانها و زمین
 - (۲) کنار رفتن پرده از حقایق عالم - شنیده شدن صدایی مهیب
 - (۳) زنده شدن همه انسان ها - مرگ اهل آسمانها و زمین
 - (۴) زنده شدن همه انسان ها - شنیده شدن صدایی مهیب

۱۴

- شخصی که به دلیل عذر شرعی نتوانسته است روزه بگیرد و تا سال بعد قضای آن نگرفته، به ازای هر روز مکلف به کدام وظیفه است و چه شخصی مسافر محسوب می‌شود؟
- (۱) فقط قضای روزه و کفاره به عهد دارد - کسی که به قصد ستم به مظلوم سفر نکرده باشد.
 - (۲) قضای روزه و یک مد طعام باید بدهد - مسافر سفرش با نهی والدین نباشد.
 - (۳) فقط قضای روزه و کفاره به عهد دارد - کسی که ده روز یا بیشتر در محل سفر بماند
 - (۴) قضای روزه و یک مد طعام باید بدهد - کسی که کمتر از چهار فرسخ شرعی از وطن دور شود.

۱۵

- در میان قرآن کریم، آتش دوزخ، از چه جهتی از درون جان دوزخیان سرچشمه می‌گیرد و چرا بهشتیان سپاس خدا را می‌گویند؟
- (۱) حاصل عمل اختیاری خود انسان است - زیرا خداوند حزن و اندوه را از آنان زدوده و دور کرده است.
 - (۲) حاصل عمل اختیاری خود انسان است - زیرا با خدا هم صحبت‌اند و به ذکر او مترنم‌اند.
 - (۳) برخاسته از نیات و مقاصد انسان است - زیرا خداوند حزن و اندوه را از آنان زدوده و دور کرده است.
 - (۴) برخاسته از نیات و مقاصد انسان است - زیرا با خدا هم صحبت‌اند و به ذکر او مترنم‌اند.

۱۶

- قرآن کریم زیاده روی در آراستگی و توجه بیش از حد به آن را چه می‌نامد و چرا آن را مذموم می‌شمارد؟
- (۱) تجمل - باعث تضعیف و گسترش رشته‌های عفاف در انسان می‌شود.
 - (۲) تجمل - باعث غفلت انسان از هدف اصلی زندگی و مشغول شدن به کارهایی می‌شود که عاقبتی جز دور شدن از خدا ندارد.
 - (۳) تبرّج - باعث تضعیف و گسترش رشته‌های عفاف در انسان می‌شود.
 - (۴) تبرّج - باعث غفلت انسان از هدف اصلی زندگی و مشغول شدن به کارهایی می‌شود که عاقبتی جز دور شدن از خدا ندارد.

۱۷

- قرآن کریم صدایی که در قیامت شنیده می‌شود، چه نامیده است و این صدا چه ویژگی‌هایی دارد؟
- (۱) شیبور قیامت - در هم پیچیده شدن خورشید و ستارگان
 - (۲) شیبور قیامت - در هم کوبنده آسمانها و زمین
 - (۳) نفح صور - گسترد و عمیق
 - (۴) نفح صور - ناگهانی و غافلگیر کننده

در یک نظام عادلانه و عده خداوند در چه موضوعی است و قرآن کریم در جواب آنکه مدعی بود که «کیست که این استخوان‌های پوسیده را دوباره زنده کند» چه فرمود؟

- ۱) ظرفیت جزا و پاداش - بگو همان خدایی که قادر بر مرگ آن‌هاست بر خلقت دوباره نیز قادر و تواناست.
- ۲) استحقاق افراد - بگو همان خدایی که آن‌ها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلقتی داناست.
- ۳) استحقاق افراد - بگو همان خدایی که قادر بر مرگ آن‌هاست بر خلقت دوباره نیز قادر و تواناست.
- ۴) ظرفیت جزا و پاداش - بگو همان خدایی که آن‌ها را برای نخستین بار آفرید و او به هر خلقتی داناست.

گستردنگی تغییر در ساختار زمین و آسمان چگونه می‌باشد و در کلام قرآنی در قیامت آنچه که به صورت شن نرم در می‌آید کدام است؟

- ۱) آسمان‌ها و زمین به آسمان و زمین دیگر تبدیل می‌شوند - یوم ترجف الارض و الجبال
- ۲) بساط حیات انسان و دیگر موجودات در آسمان و زمین برچیده می‌شود - یوم ترجف الارض و الجبال
- ۳) بساط حیات انسان و دیگر موجودات در آسمان و زمین برچیده می‌شود - کانت الجبال کثیباً مهیاً
- ۴) آسمان‌ها و زمین به آسمان و زمین دیگر تبدیل می‌شوند - کانت الجبال کثیباً مهیاً

مهمترین موانع تقرب به خدا و رسیدن انسان به کمالات و زیبایی‌ها چه چیزهایی است؟

- ۱) عامل درونی (نفس) - عامل بیرونی (شیطان)
- ۲) نفس سرزنشگر - نفس فرماندهنده به بدی
- ۳) نافرمانی از خداوند - پیروی از هوا و هوس
- ۴) نافرمانی از خداوند - پیروی از شیطان

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. پس از مرگ، گرچه فعالیت‌های حیاتی بدن متوقف می‌شود، اما فرشتگان، حقیقت وجود انسان را که همان روح است، «توفی» می‌کنند، یعنی آن را به صورت تمام و کمال دریافت می‌نمایند.

در آیه‌ی «قالَ رَبِّ ارْجِعُونِ لَعَلَى أَعْمَلٍ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ»: می‌گوید: پروردگارا! مرا باز گردانید باشد که عمل صالح انجام دهم.»، آگاه شدن انسان به کاستی اعمال صالحش نشان‌دهنده‌ی وجود شعور و آگاهی انسان در عالم بزرخ است. دلیل رد سایر گزینه‌ها:

۲ و (۴) آیه‌ی «يَبْأُوا إِنْسَانٌ يُوَمِّدُ...» به افزایش آگاهی انسان در عالم قیامت اشاره دارد، نه بزرخ.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. پوشش سبب می‌شود که زن به عفاف و پاکی شناخته شود (آن یعْرَفَنَ) و افراد بین‌باری که اسیر هوی و هوس خود هستند، به خود اجازه‌ی تعرض به او را ندهند (فَلَا يُؤْذِنَ). (قسمت اول هر چهار گزینه صحیح است).

چگونگی و نوع پوشش، تا حدود زیادی تابع آداب و رسوم ملت‌ها و اقوام است و حد و حدود حجاب را خداوند معین فرموده است.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. دوزخیان گاهی دیگران را مقصّر می‌شمارند و می‌گویند: شیطان، بزرگان و سرورانمان سبب گمراهی ما شدند. شیطان می‌گوید خدا به شما وعده‌ی راست داد و من به شما وعده‌ی دروغ دادم، اما من بر شما تسلطی نداشتم. من فقط شما را فرا خواندم و شما نیز مرا پذیرفتید. مرا ملامت نکنید، خود را ملامت کنید.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. از پیامدهای مهم نگارش انکار معاد برای انسانی که «بی‌نهایت طلب» است و میل به «جاودانگی» دارد، این است که می‌کوشد راه فراموش کردن و غفلت از مرگ را پیش بگیرد و خود را به هر کاری سرگرم سازد تا آینده‌ی تلخی را که در انتظار دارد، فراموش کند. دو گرایش بی‌نهایت‌طلبی و جاودانگی براساس حکمت الهی باید پاسخ داده شوند و این گونه است که ضرورت معاد ثابت می‌گردد.

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. هدف و مسیر هر کس با توانایی‌ها و سرمایه‌هایش هماهنگی دارد. عقل با دوراندیشی ما را از خوشی‌های زودگذر (نایابدار) منع می‌کند و وجودان با محکمه‌هایش ما را از راحت‌طلبی باز می‌دارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. کسانی هستند که معادل را قبول دارند، اما این قبول داشتن به ایمان و باور قلبی تبدیل نشده است. این افراد به دلیل فرو رفتن هوس‌ها (علت)، دنیا را معبد و هدف خود قرار می‌دهند و از یاد آخرت غافل می‌شوند (معلول) و از این رو زندگی و رفتار آنان به گونه‌ای است که تفاوتی با منکران معاد ندارد.

گزینه ۱ پاسخ صحیح است. نتیجه و معلول عبارت قرآنی «يَدِنِينَ عَلَيْهِنَّ مِنْ جَلَابِيَّهِنَّ» در عبارت قرآنی «أَنْ يَعْرَفُنَ فِلَأَبُؤُذِينَ» آمده است. یعنی نزدیک کردن حجاب باعث می‌شود که زن به عفاف و پاکی شناخته شود و افراد بی‌بند و بار که اسیر هوی و هوس خود هستند به خود اجازه تعریض به او را ندهند و این آیه پاسخگو به سوال «آیا در قرآن کریم در بیان عفاف و حجاب دستور خاصی وجود دارد؟» می‌باشد.

گزینه ۲ پاسخ صحیح است. کسی که غسل بر او واجب است، اگر سهل‌انگاری کند تا وقت تنگ شود، می‌تواند با تیمم روزه بگیرد و روزه‌اش صحیح است اما در مورد غسل نکردن، معصیت کرده است.

گزینه ۳ پاسخ صحیح است. در صفحه‌ی ۸۸ آمده است که دوزخیان به خداوند می‌گویند: پروردگارا شقاوت بر ما چیره شد و ما مردمی گمراه بودیم. ما را از اینجا بیرون بر که اگر به دنیا بازکریم، عمل صالح انجام می‌دهیم. پاسخ قطعی خداوند این است که «آیا در دنیا به اندازه‌ی کافی به شما عمر ندادیم تا هر کس می‌خواست به راه راست آید؟ ماید؟»

گزینه ۴ پاسخ صحیح است. در بیان امام صادق (ع) دوستی راستین اطاعت را به دنبال دارد (کسی که از فرمان خدا سریچی می‌کند او را دوست ندارد) این موضوع با آیه‌ی شریفه‌ی «قُلْ إِنْ كَتَمْ تَحْبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُوهُنِّي ...» مرتبط است.

گزینه ۵ پاسخ صحیح است. در مرحله‌ی اول قیامت، تحولی عظیم در آسمان‌ها و زمین رخ می‌دهد. این تغییرات چنان گسترده و عمیق است که آسمان‌ها و زمین به آسمان‌ها و زمینی دیگر تبدیل می‌شوند. توجه: آماده کردن انسان‌ها به منظور دریافت پاداش و کیفر هدف کلی از حوادث مرحله‌ی دوم قیامت است.

گزینه ۶ پاسخ صحیح است. زیاده‌روی در آراستگی و توجه بیش از حد به آن باعث غفلت انسان از هدف اصلی زندگی و مشغول شدن به کارهایی می‌شود که عاقبتی جز دور شدن از خدا ندارد. عفاف حالتی در انسان است که به وسیله آن، خود را در برابر تندروی‌ها و کندروی‌ها کنترل می‌کند. عفاف مانع از افراط و زیاده‌روی در آراستگی می‌شود، نه مقبولیت.

گزینه ۷ پاسخ صحیح است. سخت هراسان شدن دل‌ها ← زنده شدن همه انسان‌ها (مرحله دوم بربایی قیمت) غافلگیر کننده ناگهانی ← شنیده شدن صدایی مهیب (مرحله اول بربایی قیامت)

گزینه ۸ پاسخ صحیح است. در صورت داشتن عذر شرعی، شخص مکلف باید تا سال بعد قضای روزه را بگیرد و اگر نگیرد، باید یک مدد طعام (۷۵۰ گرم گندم و جو و مانند آن) به فقیر بدهد. برای این مقدار، اصطلاح کفاره استفاده نمی‌شود. مسافر سه شرط دارد: ۱- رفتن او بیش از ۴ فرسخ شرعی و مجموع رفت و برگشت او بیش از ۸ فرسخ باشد ۲- کمتر از ده روز بماند ۳- سفر برای انجام کار حرام مانند ستم به مظلوم یا با نهی والدین نباشد.

گزینه ۹ پاسخ صحیح است. آتش جهنم، بسیار سخت و سوزاننده است. این آتش حاصل عمل (اختیاری) خود انسان است و برای همین از درون جان آن‌ها شعله می‌کشد. بهشتیان خدا را سپاس می‌گویند که حزن و اندوه را از آنان زدوده و از رنج و درمانگی، دور کرده است.

گزینه ۱۰ پاسخ صحیح است. برخی انسان‌ها در آراستگی و ابراز وجود و مقبولیت، دچار تندروی می‌شوند به صورتی که در آراسته کردن خود زیاده‌روی می‌کنند و به خودنمایی می‌رسند. قرآن کریم این حالت را «تبَرَّجَ» می‌نامد و آن را کاری جاهلانه می‌شمرد.

همان دینی که ما را به آراستگی توصیه می‌کند، از خودنمایی و افراط در آراستگی پرهیز می‌دهد زیرا زیاده‌روی در آراستگی و توجه بیش از حد به آن باعث غفلت انسان از هدف اصلی زندگی و مشغول شدن به کارهایی می‌شود که عاقبتی جز دور شدن از خدا ندارد.

۱۷ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. قرآن کریم از صدایی مهیب و سهمگین که آسمانها و زمین را فرا می‌گیرد به نفح صور یاد می‌کند.

۱۸ گزینه ۲ پاسخ صحیح است. عدل از صفات خداست که وعده داده است هر کس را به آنچه استحقاق دارد برساند بگو همان خدایی که آنها را برای نحسین بار آفرید و او به هر خلقتی دانست.

۱۹ گزینه ۴ پاسخ صحیح است. این تغییرات چنان گسترده و عمیق است که آسمانها و زمین به آسمانها و زمین دیگر تبدیل می‌شود. کوهها به صورت توده‌هایی از شن نرم در می‌آیند.

۲۰ گزینه ۱ پاسخ صحیح است.
موانع رسیدن به هدف: ۱- نفس افماره (عامل درونی) ۲- شیطان (عامل بیرونی)

۱	۱	۲	۳	۴
۲	۱	۲	۳	۴
۳	۱	۲	۳	۴
۴	۱	۲	۳	۴
۵	۱	۲	۳	۴
۶	۱	۲	۳	۴
۷	۱	۲	۳	۴
۸	۱	۲	۳	۴
۹	۱	۲	۳	۴
۱۰	۱	۲	۳	۴
۱۱	۱	۲	۳	۴
۱۲	۱	۲	۳	۴
۱۳	۱	۲	۳	۴
۱۴	۱	۲	۳	۴
۱۵	۱	۲	۳	۴
۱۶	۱	۲	۳	۴
۱۷	۱	۲	۳	۴
۱۸	۱	۲	۳	۴
۱۹	۱	۲	۳	۴
۲۰	۱	۲	۳	۴